

28.3.2021

Květná neděle

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi!

„Pléšej velice, dcerko Sionská, prokřikuj, dcerko Jeruzalémská. Aj, král tvůj přijde tobě spravedlivý a spasení plný, chudý a sedící na oslu, totiž na oslátku mladém.“ Za 9,9

Píseň 604 *Bud' sláva Bohu, chvála Otcí*

Modlitba: Hospodine, Bože náš, přijď Tvé království! Ukaž se nám jako Král, Bože, jako ten, kdo má moc, a také jako ten, o koho se můžeme opřít, na koho můžeme spolehnout! Hospodine, přijď Tvé království! Ať rozhoduje Tvá vůle a ne naše, ať přijmeme v pokoře Tvá slova a sloužíme Tvému cíli! Hospodine, přijď Tvé království! Ať doufáme či si zoufáme, nezávisle na našich odhadech a pocitech, bez ohledu na lidská očekávání a prognózy Tvé království přijď mezi nás! Amen.

Čtení: Gn 49,8-12

Píseň (Svítá) 215 *Neskládejte v mocných naději*

Text: L 19,28-44 Kázání:

Kde jsme v tom zástupu? Připojujeme se k volání učedníků? Kdo jsme pokřtěni ve jméno Ježíše Krista, jsme v tom namočení, jdeme s ním. Každá naše bohoslužba je oslavou Boha Otce, Syna i Ducha svatého. Při každé bohoslužbě vítáme svého krále, jak jsme zpívali. Co to znamená?

V různých dobách si církve Ježíšův vjezd do Jeruzaléma představovala různě. Zdá se mi, že podle toho, jak ve které době se církev sama cítila, jak vnímala své postavení ve společnosti. Celá staletí byl Ježíšův příjezd vskutku triumfální, byl velkolepou podívanou. Poslední dobou převažuje spíš představa jakéhosi happeningu. Hlouček doprovázející Ježíše je podstatně menší, menší je i oslátko, jezdec na něm je takový pokornější, možná trochu zaprášený, nenápadný, unavený. Celá scéna má nádech nepřípadnosti, rysy až směšné, však také sklízí vedle nevole i posměch. Mám dojem, že tahle druhá podoba víc odpovídá kontextu evangelia.

A přece tento jezdec na oslátku a jeho suita jsou výzvou všem mocnostem tohoto světa. Jako u mnoha zdařilých happeningů směšnost je současně vážně míněnou provokací. Ježíš jde do konfrontace s tím, co se samo považuje za nejdůležitější, rozhodující, s tím, co chce určovat běh dějin a lidské osudy. Co to je? Kdybych se měl pokusit to pojmenovat, řekl bych: hrubá síla, instituční moc, silný hlas, peníze a náboženství.

O moc se pořád bojuje. Nic nového pod sluncem. A často to někdo zkouší úplně naivně. Neodhadne svoje síly a možnosti. Nemůže uspět. Dravci ho sežerou, zlikvidují a s posměchem vyplivnou na smetiště dějin. Kdo je trochu rozumný, do konfrontace, do přímého čelního střetu se nepouští.

Ježíš má mnohé rysy pošetilého blázna, ale příběh nabízí ještě jinou rovinu porozumění. Ježíš jede na oslátku nikoli z nouze - jako by neměl k dispozici žádné jiné, k boji vhodnější zvíře – nýbrž ze své volby. Oslátko je skrytým odkazem na proroka Zachariáše, který takto očekává

přicházet nového krále s Boží spravedlností a spasením. A pak je tento osel ještě oslátkem, „na němž dosud nikdo z lidí neseseděl“. Připadá mi to nápadné. Proč? Možná je v tom poselství, že jakkoli je boj o moc starý jako lidstvo samo a tisíckrát znovu sehrávaný, Ježíšova cesta je přece nová, jiná. Takhle se běžně do tohoto boje nevstupuje. A pak by v tom mohlo být ještě další skryté poselství (aspoň pro ty, kdo vědí, odkud se vzalo oslátko a jaké bylo): že Ježíšova cesta je vedena Hospodinem, Boží rukou. Protože oslátko, na němž dosud nikdo z lidí neseseděl, neumí donést jezdce, kam on chce, není k tomu cvičené. Jak to přijde, že se uprostřed cizích lidí nevydělá a nevrátí do své stáje? - Protože ho vede Bůh. Taková mohla být představa Ježíšových současníků – vzpomněl jsem si totiž na starozákonní příběh o tom, jak lidé chtěli zjistit, zda je Hospodinovou vůlí, aby se truhla Boží smlouvy vrátila ze zajetí v cizině do Izraele. Naložili ji na vůz, do něhož zapřáhli krávy, které nikdy předtím netáhly, a navíc měly doma čerstvě narozená telata. Nikdo z lidí je neřídil, a přece šly cestou od domova na místo, kde měla truhla spočinout. To bylo tehdy pro ně jasným Božím znamením.

Ježíš jede na oslátku, na němž dosud nikdo z lidí neseseděl, Ježíš je tedy nesen, veden v Boží režii do konfrontace se všemi mocnostmi tohoto světa. Je to přímý čelní střet, a přece podivný, protože Ježíš nebojuje podle očekávání – nemá ambice, nemá ty správně nastavené instinkty, vlastně jako by nechtěl rozdrtit své protivníky, jako by ani nechtěl zvítězit... (Ale v tom je asi Ježíšova síla.) Zlé mocnosti totiž vítězí tím, že nás vždycky dostanou na to zlé, co je v nás. Na naši touhu po sebeprosazení, na náš sebezáchovný strach... Hrubá síla, instituční moc, silný hlas, peníze a náboženství neovládají jen ty, kdo je jako nástroje užívají, nýbrž i ty, kdo je k dispozici nemají, ale po nich touží (ať už vědomě a otevřeně nebo nevědomky a skrytě). Ježíšova zvláštní síla je v tom, že je od toho naprosto svoboden. Teologie tomu říká po řecku *kenóze* – vyprázdnění, nelpění, svoboda od ambicí a sebeprosazení. Od nutnosti, od potřeby zvítězit. Ježíš prostě jede na oslátku, kam ho veze. S důvěrou v Hospodina.

Podivná je tahle Ježíšova síla-nesíla, moc-nemoc. Rozumějí její povaze ti, kdo ho jako krále vítají? Uvědomujeme si ji my? Možná jim i nám to všechno dojde až po Velikonocích...

Ježíš stojí o to, aby byl následován – ale rozumíme dobře, kam a jak? Věříme jeho cestě? Proč se za pár dní ocitá opuštěn a proč v dějinách vždy nanovo církev jako nositelka evangelia, té dobré zprávy, selhává? Nevím. Jen vidím často jakousi urputnost poslů dobra, jak strašně touží po svém vítězství – jak bychom hrozně chtěli ty druhé přesvědčit, dokázat těm okolo, jak jsme užiteční, nezbytní. Kolik je v tom, co jako křesťané (kristovci) říkáme a děláme, kolik je v tom naší touhy a potřeby být uznáni a oceněni? Či dokonce touhy zapůsobit, mít vliv? Kdo se takto pouštět do boje s mocnostmi tohoto světa, selhávají často na svých vlastních slabostech. Neúspěch těch, kdo to myslí dobře, se tolikrát proměňuje v nevraživost vůči těm, které chtěli získat, zklamání ústí do (nepřiznané) nenávisti vůči zkaženému světu, pro který nám pak už nezbyvá žádná naděje.

Ježíš jede na oslátku, kam ho veze. V pokoře. V důvěře. Poslušen Otcovy vůle se vydává vstříc hříšníkům. Je to i není konfrontační. Ježíš všechny okolo (ty, kdo ho uctívají, i ty, kdo ho chtějí umlčet) vystavuje nároku Boží lásky. Je to strašná síla, nelidská a neunesitelná – žádá si úplné sebe nasazení, vydání sebe sama a zároveň úplnou svobodu. Dává do toho sebe celého a zároveň jako by na výsledku nezáleželo. Není to však lhostejnost, nýbrž důvěra a odevzdání. Takhle Ježíš jede na oslátku...

Z hlediska mocných tohoto světa je Ježíšův boj nečestný a nesportovní. Nemají se na něm čeho chytit. Snadno nad ním zvítězí – aspoň podle svých měřítek – tím, že ho zlikvidují, ukřižují, ale přitom zůstávají podivně prázdní, bezmocní. Vždyť kdo nad Kristem, nad nárokem Boží lásky zvítězí, kdo ji odmítne a umlčí, ten prohraje svůj život...

Ježíš nemůže nikoho nutit, nemůže nikoho přesvědčit vnější mocí. Popřel by tím sám sebe. Tak se vydává na smrt a pláče nad těmi, kdo se s cestou Boží lásky míjejí. Nepoznali „čas svého navštívení“. Čas zvláštní Boží blízkosti, dotyku. Někdy mluvíme o tom, že Bůh je stále s námi, stále přítomen, stále nablízku. Ke mně silně mluví tento obraz Božích návštěv. Někdy je nám Bůh blíže než jindy. Paradoxně si to myslím o této mimořádně náročné době. Je to totiž doba, kdy se ukazují meze těch mocností, které držely kormidlo – hrubá síla, instituce, silný hlas, peníze a náboženství. A vyjevuje se síla obyčejných lidí, víra, naděje, solidarita, obětavost, moudrost, která hledá řešení ve prospěch druhých. Je to čas navštívení, který bychom neměli propást. Nezapomenout do budoucna, co je tím podstatným, co vede k pokoji. Amen.

Píseň 262 (sl. 1-3.8) *Vítej, Jezu Kriste*

Ohlášky + sbírka

Přímlovná modlitba: Pane, prosíme za ty, na jejichž trápení se zapomíná. Za ty, kdo nemají dobré přátele, vliv ani odvalu se ozvat. Prosíme za ty, kdo mají strach. Za ty, kdo mají strach ze života, strach něco pustit, něco ztratit, riskovat, obětovat. Prosíme za ty, kdo spoléhají na jednoduchá řešení. Kdo důvěřují těm, kdo důvěry nejsou hodni. Prosíme za rodiny, kde chybí porozumění a schopnost naslouchat. Prosíme za nemocné a prosíme za zdravotníky a pečovatele.

A přimlouváme se spolu s našimi sestrami a bratry: za moji maminku Danuši Zákravskou z Trutnova, která trpí dlouhodobými zdravotními problémy. A též za mého tátu Vladimíra Zákravského (pokřtěného krátce po válce v trutnovském sboru farářem Staňkem) za trpělivost a ochotu, s kterou je stále nablízku, nápomocný.

Pane Bože, prosíme za uzdravení Aničky, za úspěšnou léčbu, dodávej sílu celé její rodině.

+ Otče náš

Poslání: Žd 13,12-16.20-21

Požehnání

Píseň (svítá) 166 *Kristus je má síla i spasení*